

**ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ 2011-2012
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ**

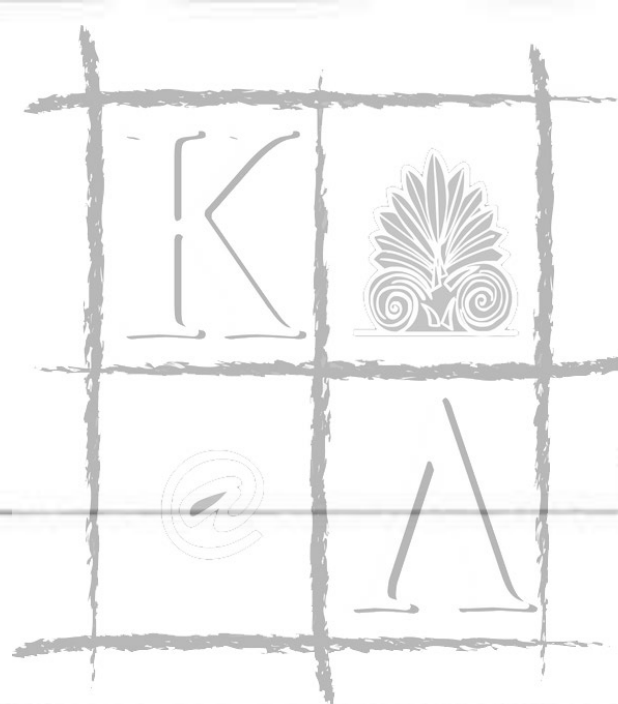
3ο ΒΡΑΒΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΓΓΕΛΟΣ – ΜΑΡΙΟΣ ΜΠΙΝΗΣ

3^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΟΔΟΥ

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

«ANTPINE»



Αντρινέ

Είναι χρόνια τώρα παράδοση στο σπίτι μας. Τις γιορτές μαζευόμαστε με τους καλούς μας φίλους γύρω από το τζάκι και λέμε ιστορίες. Παραμονή Χριστουγέννων με δυνατή φωτιά, κόκκινο κρασί, νοσταλγία και συγκίνηση άκουσα την ιστορία της Αντρινέ. Ήταν ένας οικογενειακός φίλος, ο Γιάννης, που μας την μετέφερε. Ακριβώς όπως την αφηγήθηκε η γιαγιά του. Γεγονότα αληθινά είπε ότι ήταν όλα αυτά τα απίστευτα. Τα έζησε μάλιστα η ίδια η γιαγιά του η Όλγα Κεφαλίδου το 1915 στο Ερζερούμ στο πατρικό της σπίτι.

Η Όλγα περηφανευόταν για την καταγωγή της από τον Πόντο. Το Ερζερούμ, η αρχαία Θεοδοσιούπολη, έλεγε με καμάρι, ήταν ο κόμβος για το δρόμο προς την Περσία και τη ν Ανατολή. Πάντα στόλιζε με εξωτικές εικόνες κάθε αναφορά της στην πατρίδα.

Πόλη λαμπρή με μεγάλη ιστορία. Κέντρο των Τούρκων το Ερζερούμ έγινε πόλος έλξης για χιλιάδες Έλληνες και Αρμένιους. Κάτω από την προστασία της Γαλλίας, έδωσαν μοναδική ανάπτυξη στη πόλη για είκοσι χρόνια περίπου. Μέχρι τη σφαγή του 1915.

Το σπίτι της οικογένειας Κεφαλίδη στο Ερζερούμ ήταν φημισμένο. Όχι μόνο για τα πλούτη αλλά και για τους πολλούς ενοίκους του. Ο Γιώργος Κεφαλίδης και η Σοφία Κεφαλίδου είχαν δεκατέσσερα παιδιά. Η Όλγα ήταν από τα μικρότερα. Μαζί τους έμεναν και τρία εγγόνια από το μεγάλο γιο και τρία εγγόνια από τις πρώτες κόρες. Γονείς και παιδιά, γαμπροί και εγγόνια, μαζί με τους ανθρώπους του σπιτιού μαζεύονταν ένας μεγάλος αριθμός. Ο αριθμός αυτός μεγάλωνε και από τους φίλους που καθημερινά καλούσαν. Ακουγόταν σαν αστείο στην αγορά της πόλης << μαζεύτηκαν τόσοι όσα τα παιδιά του Κεφαλίδη >> ή ακόμη << φάγανε τόσοι πολλοί, όσοι τρώνε στου Κεφαλίδη >>. Έμπορος ξυλείας και δημητριακών ο Γιώργος μάζευε << τον παρά με χαρά >>. Έκανε μεγάλη περιουσία σε κτήματα και μετρητά. Έκανε όμως και πολλά καλά. Ήταν τίμιος και καλόκαρδος. Η οικογένεια Κεφαλίδη ζούσε ευτυχισμένα.

Η Όλγα πήγαινε στο γαλλικό σχολείο της πόλης. Όλοι όσοι ήταν εύποροι, Ευρωπαίοι και Αρμένιοι έκαναν το ίδιο. Στο σχολείο είχε τη φίλη αγαπημένη την Αρμένισσα Αντρινέ. Για χρόνια αργότερα όταν ήθελε να μιλήσει για φιλίες έλεγε << φίλη σαν την Αντρινέ >>. Το όνομα της έγινε συνώνυμο αγάπης και αφοσίωσης. Αληθινής φιλίας. Η Αντρινέ ήταν κόρη του πιο φημισμένου χρυσοχόου του Ερζερούμ, του Ησαΐα. Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι πίστευαν ότι ο άνθρωπος είχε τόσο ταλέντο στα χέρια, επειδή ήταν άγιος. Χαμογελαστός, καλοσυνάτος με ξανθά μαλλιά και γαλάζια μάτια. Έμοιαζε περισσότερο με Γάλλο. Έτσι ήταν και η Αντρινέ. Το σπίτι της ήταν δίπλα στο σπίτι της Όλγας. Ήταν ένα καλοφτιαγμένο αρχοντικό με μεγάλη γαλάζια σκάλα και σκαλιστά μπαλκόνια. Εκεί έμεναν ο πατέρας της, η μητέρα της η Εριέττα, τα δυο της αδέρφια και άλλοι τρεις προσωπικό, όλοι Αρμένιοι. Υπήρχε η φήμη ότι ο πατέρας της Αντρινέ έκανε κοσμήματα για την ίδια τη Χαμιδιέ Χανούμ. Όταν ήρθε από την Αρμενία, λέγανε, πριν πολλά χρόνια, έφερε μαζί του τρεις καμήλες φορτωμένες χρυσάφι. Όσοι πήγαν να κλέψουν το σπίτι του Αρμένιου διηγούνταν μετά με τρόπο ότι φαντάσματα με την μορφή καμήλας φύλαγαν το χρυσάφι του. Μάλιστα ένας κλέφτης έπεσε από το μεγάλο μπαλκόνι του ορόφου και σκοτώθηκε. Πίσω από όλες αυτές τις ιστορίες υπήρχε ο θαυμασμός ή ο φθόνος για τα πλούτη του Ησαΐα.



Η Όλγα περνούσε ώρες ολόκληρες στο σπίτι της Αντρινέ και η Αντρινέ πολύ συχνά έπαιρνε άδεια να κοιμηθεί στο σπίτι της φίλης της. Τα δυο κορίτσια μοιράζονταν τα πάντα. Τα παιχνίδια τους, το σχολείο τους, τα όνειρά τους, τους φόβους τους για τους Τούρκους. Μέχρι το τέλος της ζωής της η Όλγα στα ενενήντα της θυμόταν και γελούσε με το << γλωσσικό παιχνίδι >> τους. Είχαν επινοήσει λέξεις ελληνο-γαλλο-αρμενο-ποντο-ρωσσο-τουρκικές τις << Ολγαντρινέ >> λέξεις. Μόνο αυτές τις καταλάβαιναν και γελούσαν με όλους τους άλλους που απορούσαν. Η γλώσσα - γρίφος διασκέδαζε τις οικογένειές τους και ένωσε τις δυο φίλες για πάντα.

Οι Τούρκοι όταν έχασαν τη Θεσσαλονίκη σκύλιασαν, έλεγε η Όλγα. Μαζεύονταν σαν κοπάδια και ώρες - ώρες αγριεύαν. Έσπερναν τον τρόμο. Ένα χρόνο μετά τα κορίτσια έβλεπαν όλο και περισσότερο τους γονείς τους ανήσυχους. Τα μάλωναν για να μην βρίσκονται έξω από το σπίτι. Οι δουλειές του Ησαΐα με τους Τούρκους σταμάτησαν. Τα βράδια παρέες Τούρκων άρχισαν να πετροβολούν το σπίτι του Αρμένη.

Από τις αρχές του 1915 φαινόταν ότι όλο αυτό το μίσος των Τούρκων θα ξεσπάσει. Ότι θα διώξουν όλους ^{αυτούς} που θεωρούσαν εχθρούς τους. Αλλά από την άλλη το Ερζερούμ ήταν μεγάλη πόλη. Δεν ήταν δυνατό να γίνει τέτοιο κακό. Όλοι πίστευαν ότι οι Γάλλοι και οι Άγγλοι δεν θα επέτρεπαν την σφαγή των Χριστιανών.

Τα κορίτσια έμαθαν να κινούνται γρήγορα σαν πουλιά. Αόρατα σαν σκιές. Δέθηκαν. Κόλλησαν η μια πάνω στην άλλη. Η Αντρινέ ένιωθε πιο ασφαλής στο σπίτι της Όλγας παρά στο σπίτι της. Σιγά - σιγά και τα αδέλφια της και η μητέρα της την ακολούθησαν. Η Σοφία και η Εριέττα κλείνονταν στο δωμάτιο με τα καφασωτά παράθυρα. Κεντούσαν και μιλούσαν ώρες ατέλειωτες. Τα παιδιά ήταν προφυλαγμένα στη μεγάλη αυλή με το αγιόκλημα και τις ροδιές. Έπαιζαν και ονειρεύονταν. Ονειρεύονταν έναν κόσμο χωρίς τον φόβο πέρα από τους τοίχους. Ονειρεύονταν μια ήσυχη γλυκιά ζωή.

Οι τοίχοι δεν κρατάνε το κακό. Κι αν καμιά φορά είναι ψηλοί και καλοφτιαγμένοι, τότε το προκαλούν, έλεγε η Όλγα. Έφταιγαν τα πλούτη και τα χρυσά του Αρμένη; Το ότι ήταν Αρμένης; Πέσανε πάνω στο όμορφο αρχοντικό δεκάδες λυσσασμένοι Τσέτες να κάψουν, να αρπάξουν και να σκοτώσουν με τον πιο φρικτό τρόπο.

Τίποτα και κανένας δεν εμπόδισε, εκείνο το βράδυ του Απρίλη, το αγριεμένο πλήθος να επιτεθεί στο σπίτι της Αντρινέ. Μέσα από φλόγες, πυροβολισμούς και ουρλιαχτά η ίδια με την μητέρα της κατάφεραν να ξεφύγουν. Ξεγλίστρησαν από την πίσω αυλή και τον κήπο και σύρθηκαν μέχρι το σπίτι της Όλγας. Ο Ησαΐας αμύνθηκε. Υπερασπίστηκε το σπίτι και την οικογένειά του. Στην αρχή μόνος και μετά με την βοήθεια των ανθρώπων του σπιτιού του προσπάθησε να εξαγοράσει τη ζωή τους. Ο όχλος για λίγο έκανε πίσω. Κοντοστάθηκε. Τότε ξέφυγαν οι δυο γυναίκες. Τα αγόρια αρνήθηκαν να φύγουν. Μείνανε με τον πατέρα τους. Στο σπίτι του Κεφαλίδη όλα τα φώτα έσβησαν. Σιωπή παντού. Μόνο η πόρτα της μικρής αυλής πίσω απ' την κουζίνα άνοιξε για να μπουν μέσα μάνα και κόρη. Η πόρτα του παιχνιδιού,...

Η Όλγα με φρίκη θυμόταν εκείνες τις στιγμές. Η Εριέττα ήταν σοβαρά τραυματισμένη στο κεφάλι και στα πλευρά. Με γρήγορες κινήσεις μεταφέρανε την τραυματισμένη γυναίκα μέσα. Η Όλγα αγκάλιασε σφιχτά την φίλη της. Η Αντρινέ δεν μιλούσε ούτε έκλαιγε. Είχε τα μάτια της ανοιχτά και ακίνητα σαν γυάλινα. Τα κορίτσια την πήραν στο δωμάτιο τους. Την έπλυναν, της έδωσαν καθαρά ρούχα να φορέσει και σκεπάστηκαν με κουβέρτα όλες μαζί. Η Ανδρονίκη, η Μερόπη, η Αθηνά και η Όλγα γύρω από την Αντρινέ. Καμιά δεν μιλούσε, Προσπαθούσαν να καταλάβουν τι συμβαίνει

από τις φωνές και το ποδοβολητό των αλόγων. Η Αντρινέ ήταν μαρμαρωμένη. Κάποια στιγμή άρχισαν να τρέχουν από τα μάτια της ποτάμι τα δάκρυα.

-Ευχαριστώ. Είπε ξέπνοα στα κορίτσια. Ήταν ξημέρωμα πια. Οι φωνές χάθηκαν. Στο σπίτι άρχισαν να ανοιγοκλείνουν πόρτες. Η Αντρινέ πετάχτηκε από το στρώμα.

-Όλα η μαμά μου; Ρώτησε με αγωνία. Ακολουθώντας τους ήχους του σπιτιού τα κορίτσια έτρεξαν στον πάνω όροφο. Καθώς ανέβαιναν πέσανε πάνω στην αγκαλιά του Γιώργου. Αγκάλιασε την Αντρινέ και της είπε:

-Όλα θα πάνε καλά, να είσαι δυνατή. Η μαμά σου σε ζητάει. Τα μάτια του ήταν κόκκινα.

Άνοιξαν προσεχτικά την πόρτα της κάμαρας. Η Εριέττα ήταν ξαπλωμένη. Το αίμα φαινόταν κάτω απ' τις γάζες στο κεφάλι της. Είχε έρθει ο γιατρός και η μαμή η Παρέσσα. Η Αντρινέ κάθισε προσεχτικά δίπλα στη μητέρα της. Τα μάτια της ήταν θολά. Η Εριέττα κράτησε το χέρι της και της είπε:

-Κοριτσάκι μου, θέλω να σου πω..Να ξέρεις..Ωραία ζωή είχαμε. Πολλές χαρές έζησα. Η φωνή της ακουγόταν αδύναμη αλλά σταθερή σαν από όνειρο, σαν να έλεγε παραμύθι.

-Από το Καρς ήταν ο Ησαΐας. Από τη Σούμελη καταλήξαμε στο Ερζερούμ. Τι όμορφη που ήταν η ζωή στα νιάτα μας. Παντρευτήκαμε από έρωτα. Δεκαεννιά εγώ, εικοσιτριών ο μπαμπάς σου. Νύφη πέρασα καλοκαίρι τα βουνά. Με μια κασέλα χρυσάφι και την τέχνη στα μαγικά του χέρια ξεκινήσαμε για την μεγάλη πόλη. Πήραμε το δρόμο για εκεί που θα κάναμε ζωή χαρισάμενη. Όλες οι κορφές λευκές και πανύψηλες. Τα βουνά ήταν δικά μας. Τα όνειρα ήταν δικά μας. Στην κοιλάδα της Σούμερλη γέννησα τον Τακίρ. Μας πρόλαβε ο χειμώνας και μείναμε. Ο Ησαΐας έκανε χρυσές δουλειές με τους πλούσιους αφεντάδες για προίκες. Το χειμώνα είναι αδιάβατα τα βουνά. Μετά την άνοιξη πήραμε το δρόμο των βουνών. Σκληροί τόποι αλλά μαγικοί. Φτάσαμε στο Καρακούρτς και εκεί ήρθε και ο Αράμ ο αδελφός σου. Ένα χρόνο μετά ήρθες εσύ. Και μετά Ερζερούμ. Ζούσαμε σε έναν παράδεισο! Μακάρι να σταμάταγε εκεί ο χρόνος. Αργότερα... Φτάνει. Δεν μπορώ άλλο... Αντρινέ μου να προσέχεις τα αδέρφια σου. Εγώ είμαι κουρασμένη. Θα κλείσω λίγο τα μάτια μου... Κι εκεί τα μάτια της έκλεισαν.

Η οικογένεια Κεφαλίδη, γονείς και παιδιά, μαζεμένοι σαν κοπάδι φοβισμένα πρόβατα συνόδευσαν τον Ησαΐα, την Εριέττα, τον Ταρίκ και τον Αράμ στον οικογενειακό τους τάφο στο Αρμένικο Κοιμητήριο. Η Αντρινέ έμεινε κλεισμένη στο δωμάτιο των κοριτσιών. Βουβοί γύρισαν στο σπίτι. Ο πόνος είναι βουβός, έλεγε η Όλγα.

Τρεις μέρες σιωπής. Μετά ξέβραζε η σιωπή ανατριχιαστικές λεπτομέρειες. Για το φρικτό θάνατο του Ησαΐα και των αγοριών. Για το πλιάτσικο του σπιτιού. Για τις φλόγες που το τύλιξαν. Για τους Τσέτες που μέσα στις φλόγες δώσανε όρκο να βρουν και να σκοτώσουν την Αντρινέ και την μητέρα της. Πράξη τιμής για τον Σουλτάνο. Η Όλγα ήταν περήφανη για τους γονείς και τα αδέρφια της. Έκρυβαν την Αντρινέ σαν πολύτιμο φυλαχτό της τιμής και της ψυχής τους. Την τέταρτη μέρα, ημέρα Παρασκευή, οι Τσέτες επέστρεψαν. Ακούστηκαν έξω από το σπίτι. Φωνές, ποδοβολητά, πυροβολισμοί, βαριά χτυπήματα στην πόρτα. Τα παιδιά φοβισμένα τρέξανε σαν κλωσσόπουλα γύρω από τη μάνα τους. Εκείνη έβαλε το δάκτυλο στο στόμα για να κάνουν σιωπή. Η Όλγα



θυμόταν την εικόνα της μητέρας της. Στα μάτια της φαινόταν πολύ ψηλή και δυνατή. Την θυμόταν να ρωτάει με ψυχραιμη φωνή:

-Γιατί πυροβολείτε; Τι θέλετε; Εδώ μόνο γυναίκες και παιδιά είμαστε.

Οι Τσέτες γέλασαν ειρωνικά. Ο πιο άγριος απ' αυτούς είπε:

-Ξέρουμε ότι κρύβεις την κόρη του Αρμένη Ησαΐα.

-Έχω πολλά παιδιά και όλα δικά μου. Το κορίτσι που ψάχνετε δεν είναι εδώ.

-Ορκίστηκα στην τιμή μου να την βρω. Και θα την βρω. Έχω εγώ τον τρόπο να την ξετρυπώσω. Είπε ο Τσέτης.

Η Όλγα πανικοβλήθηκε. Στάθηκε δίπλα στην Αντρινέ και της έσφιξε το χέρι. Ένωσε ξέφρενους τους χτύπους της καρδιάς της. Ο Τσέτης διέταξε να μαζευτούν όλα τα παιδιά στο μεγάλο διάδρομο της εισόδου. Όταν συγκεντρώθηκαν όλοι απείλησε:

-Καταραμένη σπορά! Θα έρθει κι η σειρά σας! Ξαφνικά με ένα τίναγμα του χεριού του άρπαξε την μικρή Αθηνά απ' την αγκαλιά της μάνας της. Με το άλλο του χέρι τράβηξε τη σπάθα του.

-Δεν έχω καιρό για χάσιμο! Αυτήν εδώ τη σφάζω τώρα και τελειώσαμε. Η Όλγα κοίταζε έντρομη τη μητέρα της που άσπρη σαν το πανί φώναζε:

-Όχι, μη!

-Η μου λες, ή την σφάζω! ούρλιαξε ο Τσέτης.

Σαν σε όνειρο θυμότανε η Όλγα την Αντρινέ να πετάγεται μπροστά και εκείνη να της κρατά ακόμα το χέρι. Στάθηκε περήφανη και είπε με δυνατή φωνή:

-Εγώ είμαι η κόρη του Ησαΐα. Αφήστε την Αθηνά.

Σαν εφιάλτης στοίχειωσε τη ζωή της Όλγας ένα δευτερόλεπτο. Το δευτερόλεπτο εκείνο που έκανε η σπάθα, στριφογυρίζοντας στον αέρα, ήχος φιδιού που επιτίθεται. Σαν να μην ήταν άνθρωπος. Σαν να ήταν κούκλα από πανί χωρίστηκε το κεφάλι της Αντρινέ από το σώμα της στο λαιμό. Το αίμα, άγριος πίδακας ξεπήδησε από παντού. Το ακέφαλο σώμα σπαρταρούσε στην αγκαλιά της Όλγας. Τα χέρια τους ήταν ακόμα ενωμένα. Το κεφάλι πετάχτηκε πέρα με τα μάτια ορθάνοιχτα και γυάλινα. Έτρεξε η Σοφία και το αγκάλιασε.

-Όχι! Δεν είναι η Αντρινέ! Δεν είναι η Αντρινέ! Δεν είναι η Αντρινέ! έλεγε η Όλγα.

.....
Όταν η αφήγηση του φίλου μας τελείωσε σκέφτηκα πως η αλήθεια τελικά πάντα βρίσκει τον τρόπο να αποκαλύπτεται. Έστω και σαν μια ανάμνηση κοντά στο τζάκι. Η Αντρινέ είχε περίπου την δική μου ηλικία κι εγώ ένιωσα έντονη την ανάγκη να μιλήσω γι' αυτήν και να της αφιερώσω αυτό το διήγημα.